RAADSVOORSTEL

Nummer 2019/52

datum raadsvergadering	:	3 of 4 juli 2019
onderwerp	:	Vaststellen van de cultuurnota: *'Kunst en cultuur maken we samen',* cultuurnota Ouder-Amstel 2019-2024
portefeuillehouder	:	Mw. J. Langenacker
datum raadsvoorstel	:	20 mei 2019

Samenvatting

De nota kunst en cultuur liep tot en met 2016 en is aan vervanging toe. Kunst en cultuur vertellen ons waar we vandaan komen, wat ons maakt tot wie we zijn en zijn belangrijk voor de ontwikkeling van de toekomst. Iedereen moet op zijn manier kennis kunnen maken met, mee kunnen doen aan en genieten van kunst en cultuur. Het doel van de gemeente in de cultuurnota is dan ook; kunst en cultuur moeten voor iedereen zijn en blijven. De voorliggende cultuurnota beschrijft de maatschappelijke opgaven waar we voor staan de komende tijd en welke rol kunst, cultuur en erfgoed hier in kunnen spelen. Om deze maatschappelijke uitdagingen aan te gaan, is gekozen voor vijf programmalijnen die in relatie staan met het actieprogramma Kunst, Cultuur & Erfgoed van de Metropoolregio Amsterdam. Elk van deze programmalijnen hebben hun eigen opgaven en actiepunten. De concrete actieagenda wordt na vaststelling van de cultuurnota nader uitgewerkt in samenspraak met het culturele werkveld. Het uitgangspunt is om alle acties uit te voeren binnen de bestaande middelen voor kunst en cultuur.

Wat is de juridische grondslag?

In 2016 was de huidige uitvoeringsnota 'Kunst en Cultuur een verbindende factor' afgelopen, wat betekent dat de gemeente een nieuw beleid op kunst en cultuur moet ontwikkelen en vaststellen.

Wat is de voorgeschiedenis?

Sinds het verschijnen van de cultuurnota 2013-2016 is er in Ouder-Amstel veel gebeurd op het gebied van kunst en cultuur. Het meeste in het oog springend zijn de komst van de combinatiefunctionarissen (buurtcoach sport en cultuur), de aansluiting bij het Loket Cultuureducatie Amstelland, het opstellen van de beleidsvisie 'Het erfgoed van Ouder-Amstel', het permanent aanwijzen van 23 gemeentelijke monumenten, de populariteit van de exposities in publieke ruimtes en het veilen en verkopen van kunstwerken uit de BKR-regeling. Dit alles mede dankzij de inzet van vele culturele verenigingen en vrijwilligers.

Waarom dit raadsvoorstel?

In 2016 was de huidige uitvoeringsnota 'Kunst en Cultuur een verbindende factor' afgelopen, wat betekent dat het tijd is voor nieuw beleid.

Wat gaan we doen?

In de nieuwe cultuurnota staat beschreven wat er de afgelopen jaren is bewerkstelligd en waar we de komende jaren op grote lijnen mee aan de slag gaan. De concrete actieagenda zal kort na het vaststellen van het beleid nader uitgewerkt worden met de partners uit het culturele werkveld.

Wat is het maatschappelijke effect?

Kunst en cultuur hebben een eigen waarde, maar staan niet op zichzelf. Ze maken nieuwsgierig, stimuleren ontwikkeling, verbinden, zijn sociaal en trekken toeristen wat de economie kan versterken. Maar ze vertellen ons ook waar we vandaan komen, wat ons maakt tot wie we zijn en zijn belangrijk voor de ontwikkeling van de toekomst. Het bevorderen van cultuurparticipatie is een van de zaken die helpt tegen eenzaamheid. Actief of passief deelnemen aan of onderdeel uitmaken van het cultureel aanbod schept vertrouwen in de eigen kracht en versterkt de positie van inwoners in de samenleving. Vanuit het beleidsterrein kunst en cultuur kan er dus een bijdrage geleverd worden aan de maatschappelijke opgaven waar we voor staan. Kunst en cultuur zijn belangrijk voor iedereen. Het doel van de gemeente is dan ook; kunst en cultuur moeten voor iedereen zijn en blijven.

Welke argumenten en keuzemogelijkheden zijn er?

Sinds het vaststellen van de vorige nota (2013) hebben een aantal relevante ontwikkelingen plaatsgevonden, die van invloed zijn geweest bij het maken van keuzes in de nieuwe nota.

In het voorjaar van 2018 is een nieuw bestuur gekomen in Ouder-Amstel met nieuwe ambities. Het coalitieakkoord gaat uit van gelijkwaardigheid, zelfstandigheid en vertrouwen. Het uitgangspunt is dat iedereen actief deel kan nemen en zoveel mogelijk zelfstandig kan functioneren. Iedereen voelt zich thuis en niemand voelt zich buitengesloten. Deze uitgangspunten zijn meegenomen bij het opstellen van de cultuurnota.

Anno 2019 leven we in een samenleving, waarbij interactie tussen gemeente en haar inwoners steeds belangrijker wordt bij de totstandkoming van beleid en waar de burgers en hun initiatieven een uitgangspunt vormen. De stem van de inwoners is dus belangrijk bij de ontwikkeling van nieuw beleid. Het Cultuurplatform Ouder-Amstel (CPOA), dat in 2008 is opgericht, is een belangrijke culturele stem in onze gemeente en op advies van het platform is een enquête uitgezet. De uitkomsten laten zien dat 40% van de inwoners zich bovenmatig interesseert in kunst en cultuur. De focus van de culturele belangstelling bevindt zich met name buiten de gemeentegrenzen, waarbij de eerste voorkeur uitgaat naar muziek, musea en theater. 40% van de inwoners is tevreden met het huidige aanbod, waarbij de mogelijkheid tot het kijken van films, het bijwonen van concerten en de aanwezigheid van een podium het meest worden gemist in de gemeente. De uitkomsten zijn meegenomen bij de ontwikkeling van de nota en waar mogelijk zijn de actiepunten daar ook op afgestemd. Dit zal ervoor zorgen dat het beleid meer is afgestemd op wat inwoners wensen.

Wegens bezuinigingen de afgelopen jaren, zijn kunst en cultuur in het hele land onder druk komen te staan. Dit vroeg om een andere aanpak, waardoor de vraag naar regionale samenwerking is gegroeid. Dit heeft eind 2018 geleid tot de ontwikkeling van het actieprogramma Kunst, Cultuur & Erfgoed[1] vanuit de Metropool Regio Amsterdam. Het algehele doel binnen dit actieprogramma is het bevorderen van de cultuurdeelname en het faciliteren van toekomstbestendige cultuur en erfgoedsectoren in de gehele regio. De visie uit dit programma sluit aan bij de lokale situatie in Ouder-Amstel, waardoor er binnen onze nieuwe nota gekozen is dezelfde vijf programmalijnen (erfgoed, cultuur aan de basis, toegankelijkheid, ruimte en samenwerking) aan te houden en de vier thema's uit de vorige nota (Cultuur & educatie, Cultuur & Erfgoed, Cultuur & Toerisme en Kunst en kunstbeoefening) los te laten. Door een verbinding te maken met deze programmalijnen zetten we stappen richting een sterkere bovenregionale samenwerking, die ervoor kan zorgen dat kunst en cultuur van blijvende betekenis zijn en blijven voor

[1] MRA bestaat uit Noord-Holland en Flevoland, 33 gemeenten en de Vervoerregio Amsterdam. Dit is ontstaan vanuit economisch oogpunt en in 2013 is besloten cultuur hieraan toe te voegen. Vanuit de Cultuurimpuls is veel onderzoek gedaan naar cultuurparticipatie en -beleid en op basis van de resultaten is het programma Kunst, Cultuur & Erfgoed ontwikkeld en eind 2018 gepubliceerd. Dit bevat een gezamenlijke regionale strategie.

alle inwoners en ook bezoekers. Dit alles zonder onze eigen culturele identiteit uit het oog te verliezen.

De samenleving is in een rap tempo veranderd, waardoor kunst, cultuur en erfgoed vaak niet meer als autonoom worden ervaren, maar worden ingezet bij de integrale benadering van maatschappelijke vraagstukken. Ook binnen onze nieuwe cultuurnota is er voor gekozen om bij het bepalen van de doelstellingen en actiepunten niet alleen te kijken vanuit kunst en cultuur op zich, maar om ook te kijken naar hoe kunst en cultuur een bijdrage kan leveren aan maatschappelijke vraagstukken.

Wat hebben we hiervoor nodig?

De concrete actieagenda zal na vaststelling van het beleid opgesteld worden met als uitgangspunt om alle acties uit te voeren binnen de bestaande middelen van kunst en cultuur van ruim € 400.000,- (gebaseerd op de cijfers van 2018). De gemeente wil kleine lokale initiatieven (financieel) blijven ondersteunen, maar spoort initiatiefnemers ook aan om middelen uit de markt te halen. Dit betekent dat de gemeente in gesprek blijft met culturele instellingen en initiatiefnemers over de noodzaak van een financiële bijdrage in de vorm van subsidies.

Wie is erbij betrokken en hoe communiceren we?

Bij de ontwikkelingen van de nieuwe cultuurnota is op advies van het CPOA een enquête uitgezet onder 3000 inwoners boven de 18 jaar. Met een respons van 11% heeft een deel van onze inwoners input gegeven voor het nieuwe beleid. Daarnaast is het platform zelf nauw betrokken bij de daadwerkelijk ontwikkeling van het beleid en zal ook een prominente rol spelen bij de totstandkoming van de actieagenda en de uitvoering van het beleid. Zij vertegenwoordigen diverse culturele groeperingen binnen de gemeente zoals het museum, muziekcollectief, welzijnsstichting Coherente, historische verenigingen Duivendrecht en Ouderkerk en de amateurkunst.

Wat is het vervolg?

Na vaststelling van de cultuurnota door de gemeenteraad worden de actiepunten samen met het culturele werkveld vertaald naar een concrete actieagenda.

Hoe monitoren en evalueren we?

de gemeente is verantwoordelijk voor het opstellen van een korte en lange termijn actieagenda met de partners in het veld en de evaluatie van actieagenda in relatie tot het beleid. De actieagenda zal kort na het vaststellen van het beleid nader uitgewerkt worden en in 2021 en 2023 geëvalueerd worden om te bezien of de beoogde doelstellingen behaald worden. Het cultuurbeleid zal in 2023 worden geëvalueerd.